Organisten avondje broederlijk bijeen in Alphen

Hoe Feike en Louis vochten tegen orgel



☆ *Feike en Louis broederlijk bijeen.*

door MARCEL I. SALARI

ALPHEN — Zaterdagavond half acht. Plaats van handeling: de Adventskerk in Alphen. Cultureel ambtenaar Henk van Berkel kijkt wat minder optimistisch als gewoonlijk. Hij zegt: „Het heeft enige moeite gekost de heren Asma en Van Dijk voor hetzelfde programma te contracteren.... Maar misschien heeft zich inmiddels onder het diner een soort verbroedering voltrokken."

Acht uur. Feike Asma en Louis van Dijk beklimmen enigszins moeizaam de trap naar het orgel. Gearriveerd, trekt Feike Asma onmiddellijk zijn jasje uit. Een paar bretels belet de rest. Daarboven het tastbaar bewijs van het laatst genotene. Louis van Dijk roemt de keuken van een vooraanstaand Alphens hotel en wrijft verlekkerd over zijn (bij zijn muzikaal formaat niet achtergebleven) buik.

Hak

Vijf over acht. Feike Asma is met één van zijn registranten in druk gesprek gewikkeld over soorten whisky. Er vallen namen van voortreffelijke merken. Louis van Dijk houdt een inleiding over het Haags dialect: „Dat is gemeen. Het bestaat uitsluitend uit dissonanten. Trouwens weet je wat het verschil in handelen tussen de Haagse en Amsterdamse onderwereld is? In Amsterdam drogen ze je af en leggen je daarna in de goot. Soit! In Den Haag zetten ze na afloop nog even een hak in je gezicht." Feike Asma en Louis van Dijk zijn het erover eens dat de terreur in de Haagse binnenstad hand over hand toeneemt.

Tien over acht. Beide musici kijken tussen de spleten van het gordijn dat hen aan de waarneming van het publiek onttrekt. „Volle bak", fluistert Feike Asma. „Niet te geloven", antwoordt Louis van Dijk.

Behekst

Kwart over acht. Henk van Berkel waarschuwt dat er begonnen kan worden. „De culturele baas beveelt", zegt Feike Asma en begint achter het orgel gezeten zijn bril op te poetsen. Links en rechts van hem nemen zijn twee registranten plaats op de orgelbank. Louis van Dijk zakt neer in een der voorhanden zijnde makkelijke stoelen. De linker registrant haalt een hefboom naar beneden om zodoende de motor, die de luchttoevoer regelt, op gang te brengen. Er gebeurt evenwel niets.

„Dat ding is behekst", roept Feike Asma na nog wat mislukte pogingen plotseling uit. „Dat wordt trappen", aldus de repliek van een registrant. „Niets trappen", Asma schudt zijn hoofd. „Ik blijf hier net zo lang zitten tot alles in orde is."

Een simpele knop, die men beneden was vergeten om te draaien, verhindert de voorgenomen pauze van de grijze meesterorganist. Majestueus klinkt de inzet van Bach's „Wohl mir, dass ich Jesum habe". Halverwege het stuk springt Louis van Dijk als gestoken op. Zegt: „Niet te geloven hoe lui dit orgel is". Hij gaat op zoek naar een zekere plaats. Uiterst geconcentreerd werkt Feike Asma het programma; koraalvoorspelen van Bach, de sonate nr. 1 van Mendelssohn, de koraal nr. 2 van Franck en de toccata uit de vijfde symphonie van Widor af. Roept soms luid: trompet, fagot. Slaat met zijn hoofd de maat. Louis van Dijk, inmiddels teruggekeerd, leest de partituur mee en knikt bij gelukte moeilijke passages instemmend.

Hand

Slotaccoord van Widor's „vuurwerk"toccata. Een daverend applaus. Louis van Dijk geeft Feike een hand en slaat hem op de schouders. Nadat Asma het publiek uitvoerig toegeknikt heeft, zucht hij: „Tegen dit orgel is niet te vechten". Hij loopt naar zijn tas, trekt er een enorm grote handdoek uit en begint de stromen van inspanning te verwijderen. Het aantal donkere plekken op zijn overhemd is groot. Nadat de foto gemaakt is — zonder enig protest, integendeel — zijgt Feike Asma in een stoel. De handdoek paraat.

Louis van Dijk loopt wat zenuwachtig in het rond. Zegt: „Als zoon van een koster heb ik bij de Lieve Heer wel voorspraak". Ik begin gelijk met een gek accoord. Een aantal deels geïmproviseerde meesterlijke bewerkingen van composities van Lennon en MaCartney zwellen uit de pijpen. Feike Asma ligt uitgevloerd, de ogen gesloten, in zijn stoel. Louis van Dijk speelt, „Just a little help for my friends".... Na afloop van het met ovaties beloonde concert, reiken beide organisten elkaar wederom de hand.